

rendes Stemmegivning, men kun holde sig til Kjernen af Sagen, og derfor kunne disse Voteringer ikke, som allerede berørt, benyttes som Domspræmisjer uden en gjennemgribende Bearbejdelse. Det kunde vel synes, at, naar man havde Medlemmernes Voteringer, vilde det ved en saadan Bearbejdelse ikke være vanskeligt at udfinde Præmisjerne; men jeg maa bede lagt Mærke til, at der her er Spørgsmaal om at bringe 9 Voterendes Mening i Samklang; den Ene kan ad en Vej være kommen til det Resultat, hvorpaa Dommen gaaer ud, den Anden ad en anden; den Ene vil have Dømmen begrundet paa en Maade, og den Anden paa en anden, og det er aabenbart, at Domspræmisjer ikke kunne affattes paa den Maade. Man kan vel vælge den Udvei, som man ikke saa sjældent seer i Domme, at man indskrænker sig til at referere Facta og sige: „at det og det efter Omstændighederne“ maa ansees at være det Rette, men en saadan Motivering oplyser ikke i nogen synderlig Grad de Retsregler, som ere lagte til Grund for en Sags Afgjørelse. Det vilde altsaa medføre betydelige Vanskeligheder at bringe disse Vota ind under en Form, hvorom Alle kunde være enige; men dertil kommer, at et saadant Arbejde under Høiesterets nærværende Organisation ikke vilde kunne udføres af Retten, thi dertil vilde dens Tid ikke være tilstrækkelig. Det er vel oplyst, at Høiesterets Sager ere betydeligt aftagne i de senere Aar, og dette er aldeles rigtigt; de ere, som den ærede Taler oplyste, aftagne 25 pCt. siden 1844; det er mærkeligt, at i Aaret 1843 var Sagernes Antal 559, medens det i de to sidste Aar ikke har overgaaet 330, som jo er et betydeligt mindre Antal, men hvem indstaaer for, at ikke Sagernes Antal atter tiltager? Det kunde synes, at den anførte Vanskelighed kunde afhjælpes derved, at Antallet af Høiesteretsassessorerne blev forøget; men dette vilde ikke lette Arbejdet, naar alle de Medlemmer, med hvilke Retten blev forøget, skulde votere Mand for Mand i Sagerne; det vilde endog kunne bidrage til, at Arbejdet blev endnu besværligere. Den Udvei, der saa maatte benyttes, vilde sandsynligvis blive den, at man opløste Retten i Sectioner, saa at ikke Alle kom til at votere i de samme Sager, men

deraf kunde opstaae en meget betydelig Mislighed, den nemlig, at den Enhed i Retspleien, som hidtil har fundet Sted, idet Landet kun har havt een Høiesteret, vilde blive kuldkaftet; Høiesterets Enhed vilde forstyrres; thi det kunde tænkes, at der i Sager af samme Betskaffenhed kunde fremkomme forffjellige Høiesteretsdomme. Man har jo seet Saadant ved en af Overretterne her, hvor der for en Deel Aar tilbage blev paa en ganske kort Tid i Sager af næsten samme Betskaffenhed affagt Domme, der gik i modsatte Retninger. Denne Mislighed vilde efter min Formening være af megen Betydning. En anden Udvei kunde vel være den, at man forøgede Antallet af Protokolsecretarierne, lod dem udarbejde Præmisjerne og blot lod Medlemmerne af Retten gjenngaae disse; men efter min Formening vilde Arbejdet derved ikke betydeligt lettes.

Resultatet af hvad jeg saaledes har tilladt mig at anføre er, at jeg ikke vil kunne understøtte Forslaget i dets hele Udstrækning. Derimod finder jeg ikke nogen sær Betænkelse ved, at Sagen ordnes her paa samme Maade som i Norge, at det nemlig paalægges Høiesteret i Domme i criminelle Sager at anføre det Factum eller de Facta, hvorfor den Paagældende er bleven dømt, at angive de Grunde, hvorfor en Sag bliver afskiftet eller hjemvist.

S. Sager: Jeg takker den høitærede Justitsminister for de Indrømmelser, han har gjort. Jeg troer, at Lovudkastet ialfald vilde have sin Betydning, selv om det kun fremtraadte i den Skikkelse, han har antydnet. Men jeg kan dog ikke ganske ret erkjende Rigtigheden af flere af de Meninger, han har udtalt. Det, hvormed der her er Spørgsmaal, er ikke Andet, end hvad Rigsdagen een gang har bestemt ved at votere Rigsretsloven, hvor i der staaer: at der skal angives Grunde for Dømmene. Jeg maa iøvrigt villigt erkjende, at man ikke ganske kan anvende denne Analogie, da Rigsretten kun dømmer i enkelte Sager og saaledes har god Tid til at angive sine Præmisjer. Den ærede Minister erkjendte, at det Naturlige er, at der anføres Grunde for Dømmene. Spørgsmaalet bliver nu altsaa, om ikke dette Naturlige lader sig gjennem-